

גנזי המלך

ארבע כנפות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

109

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"וּבְנֵי קִרְחַ לֹא מֵתוּ"

בני קרח לא היו יכולין לומר שירה בפיהם, אבל רחש לבם בתשובה. מיד קבלם הקב"ה. מתוך הרצאותיו של הרב אמנון יצחק

הלב שלהם, כי יתכן שהאדם עומד בפני ת"ח מלא קומתו ובתוכיות לבבו אינו מכבדו.

ומה זכות היה בידן של בני קרח שינצלו, שבשעה שהיו יושבין אצל קרח אביהן רואין את משה וכובשין את פניהן בקרקע. אמרו: "אם נעמוד מפני משה רבינו נוהגין בזיון באבינו וכבר נצטוינו על כבוד אב ואם. ואם לא נעמוד כבר כתיב: "מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקְוּם" (ויקרא פרק ט) מוטב שנעמוד מפני משה רבינו, אע"פ שאנו נוהגין בזיון באבינו". באותה שעה הרחישו את לבם בתשובה.

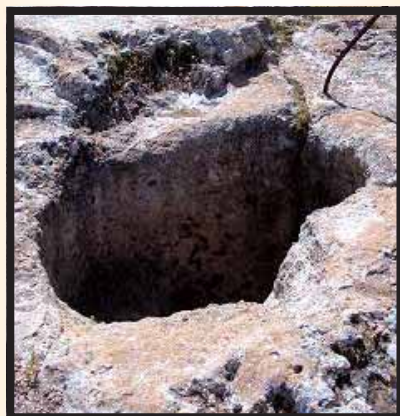
עליהם אמר דוד: "רַחֵם לְבִי דְבַר טוֹב" א"ר יוחנן מדוגמא שעתיד הקב"ה לעשות לצדיקים לעתיד לבא שהוא עתיד לאחוז בכנפות הארץ והצדיקים תלויין ברומו של עולם, כך עשה להם הקב"ה לבני קרח מאותה דוגמא בעוה"ז.

ר"י הנשיא אומר כמין עמוד נתבצר להם בגיהנם ועמדו עליו והיו כל ישראל רואין אותן, באותה שעה פתחו פיהם ואמרו שירה: "כִּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ בְּן רְאִינוּ בְּעֵיר ה' צְבָאוֹת... שֶׁעֵתִיד הַקֶּבֶ"ה לִבְנוֹת יְרוּשָׁלַיִם בְּנִין קְבוּעֵי שָׁאִין לוֹ הַפֶּסֶק שְׁנֵאמַר: "אַלְקִים יְכוֹנְנָה עַד עוֹלָם סֶלָה" (תהילים פרק מח). (ילקוט שמעוני במדבר טז' רמז תשנב)

לכן נתקבלו הרהורי התשובה שלהם, גם כאשר היו שקועים במעמקי האדמה. ושאל פתוחה לפניהם והאש מלהטת. אמנם אין זו תשובה נבחרת שהרי

המשך בעמ' 6 <<<

ומיד קבלם. ולמה לא היו יכולין לומר שירה בפיהם? שאל פתוחה מתחתיהם ואש מלהטת סביבותם. וכן הוא אומר: "וְאֵשׁ יִצָּאָה מֵאֵת ה'" (במדבר טז, לה). "תִּפְתַּח אֶרֶץ וְתִבְלַע דָּתָן וְתַכְסֵּס עַל עֲדַת

אֲבִירִים: וְתִבְעֵר אֵשׁ בְּעֵדְתָם לְהִכָּה תִּלְהַט רְשָׁעִים" (תהילים פרק קו). והיו בני קרח רואין שאל פתוחה מכאן ואש מכאן, ולא היו יכולין להתודות מפיהם. לכך: "רַחֵם לְבִי".

וכי לא היו שלשה? ולמה אמר: "רַחֵם לְבִי"? אלא ללמדנו: מה שכוין זה בלב, כיון זה בלב! ושלתן היו שוין בלב אחד' (מדרש תהלים מה).

חז"ל פירשו שמכשול נפשם היה קל מכולם, שלא הרהרו אחר משה רבם מרוע לב, אלא שנגררו אחר אביהם וכבשו פניהם בקרקע. וכשהלך משה לדתן ואבירים עמדו לפניו. ואין הכונה לעמוד, כפשוטו, כי לא נמצא איש בישראל שלא יעמוד לפני משה, אלא הכונה על תוכיות

בני קרח לא מתו אלא נתבצר להם מקום בגיהנם ואמרו שירה ומשה ואהרן וכל הגדולים באין לשמוע שירתן ומלמדים לומר שירה לפני הקב"ה. במה נשתנו בני קרח מ"כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַ" וניצלו?

מסביר הרמב"ן: "וְאֵת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַ" - קנה לו עבדים ושפחות ובני בית היו לו, מצריים וכושיים וכנעניים קנין כספו ונענשו בכלל הרכוש שלהם, שהם לקו בגופם ובממונם ואולי גם מישראל היו בביתו גרים ותושבים ונמשכו אחר עצתו ונענשו כי איננו רומז לזרעו, דכתיב: "וּבְנֵי קִרְחַ לֹא מֵתוּ" (במדבר כו' יא) כי היו גדולים צדיקים וטובים וזכותם עמדה להם' (רמב"ן במדבר טז' לב).

מה כחה של מחשבה טובה לפני הקב"ה נלמד מהמדרש:

"רַחֵם לְבִי דְבַר טוֹב" (תהילים פרק מה) להודיעך, שלא יכלו להתודות בפיהם, אלא כיון שרחש לבם בתשובה, קבלם הקב"ה. וכן אומר: "וְאֵתָה שְׁלֵמָה בְּנֵי דַע אֵת אֲלֵקֵי אָבִיהָ וְעִבְדוּהוּ בְּלִב שְׁלֵם וּבְנַפְשׁ חַפְצָה כִּי כָל לִבְבוֹת דּוֹרְשׁ ה' וְכָל יֵצֵר מַחְשְׁבוֹת מִבֵּין אִם תִּדְרָשְׁנוּ יִמְצָא לָךְ וְאִם תִּעְזָבְנוּ יִזְנִיחֶךָ לְעַד" (דברי הימים א' פרק כח' ט'). "וְכָל מַחְשְׁבוֹת" אינו אומר, אלא: "וְכָל יֵצֵר מַחְשְׁבוֹת".

ומהו "וְכָל יֵצֵר"? עד שאין האדם צר את המחשבה בלבו, הקדוש ברוך הוא מבין.

וכן בני קרח לא היו יכולין לומר שירה בפיהם, אלא רחש לבם בתשובה,

שו"ת חברותא

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה

מתי החושד בכשרים לוקה בגופו?

בְּחִיקָה וְיָבֵא יָדוֹ בְּחִיקוֹ וַיִּצְאָה וְהִנֵּה יָדוֹ מִצְרַעַת כְּשֶׁלֶג" (שמות ד')

המהרש"א (שם) מקשה: מה חטא משה רבינו במה שחשד את בני ישראל שלא יאמינו בו, שאף שלפני מי שאמר והיה העולם הדברים גלויים שבדאי יאמינו בו, אך לפני משה רבינו הדברים אינם ידועים וכי כל אדם שבא לדבר נבואה יאמינו לו? ולמה נענש?

ומת' המהרש"א: שמכיון שהיה בידם סימן מאבותיהם שבלשון: **"פְּקֹד פְּקֹדֹתַי"** (שמות פרק ג) יהיו נגאלין, לכן אחר שכבר אמר הקדוש ברוך הוא: **"וְשָׁמְעוּ לְקוֹלִי"** (שמות פרק ג) בלשון פקידה שנאמר למשה, שכבר מקובל אצלם כן מאבותיהם, לכן היו דבריו של משה שלא כהוגן, (וכתב שקרוב לזה מפורש במדרש רבה).

מדברי המהרש"א מתבאר; שאילו היה מקום לחשוד את בני ישראל שלא יאמינו למשה, לא היה עליו חטא כלל.

ביאור המהר"ל

המהר"ל (בחדושי אגדות שבת צ"ז). מפרש עומק הענין: של **'כל החושד בכשרים לוקה בגופו'** וזה לשונו: **'החושד בכשרים לוקה בגופו'** פירוש; כי החושד בכשרים ראוי ללקות בגופו. משל למי שהוא זורק אבן בכותל, אם הכותל של אבנים ואין מקבל האבן הרי אותו האבן חוזר עליו כיון שאין הכותל מקבל את האבן ואם הכותל מן טיט מקבל את האבן אז אין האבן חוזר עליו. וכך אם האדם חושד את אחר, אם מקבל אותו החשד מפני שהדברים הם אמת, אז אין חוזר עליו אותו החשד כי מקבל אותו האדם, אבל אם חושד בכשרים ואינו מקבל הנחשד כי אינו אמת, הרי חוזר עליו אותו החשד, עד כאן דברי המהר"ל הנצרכים לענינו.

ולפי שיטה זו ניתן לפרש בכית זקני בית דין על העונש שיגרם בעטיו של חשד זה, למרות שהיה מקום לחשד זה וזה כונת הגמרא בסמיכות דברי רבי יהושע בן לוי. ■

ולפי שהיה מקום לחשוש בכהנים הגדולים שבימי בית שני, שמתלמידי הצדוקים הם, לכן היו משביעים אותם בערב יום הכפורים, שיעשו כהלכה ולא ישנו ממה שהורו להם זקני בית דין.

יש לברר האם כונת הגמרא במה שהסמיכו דברי רבי יהושע בן לוי לענין בכית זקני בית דין, דהיינו; שבאמת יענשו אם חשדו בו בחנם, למרות

שהיה מקום אמיתי לחשוד בו, או שלא הסמיכה הגמרא דברי רבי יהושע בן לוי אלא להורות את העון החמור בחושד בכשרים!?

ההוכחה ממש רבינו

בשבת (צ"ז). מובא מימרא זו בשם ריש לקיש: **'כל החושד בכשרים לוקה בגופו'** ונלמד שם ממה שאמר משה להקדוש ברוך הוא בעת שנצטוו לילך לגאול את בני ישראל ממצרים; **"וְהָיָה לֹא יֵאֱמָרוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֱלֹהֵי ה' "** (שמות ד') וגלוי וידוע לפניו יתברך שיאמינו ישראל ולכן לקה כדכתיב: **"וַיֹּאמֶר ה' לֹא עוֹד הֵבֵא נָא יָדְךָ**

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

יומא דף י"ח ע"ב

שאלה: ידוע שהחושד בכשרים לוקה בגופו, רצוני לברר, אם עונש זה נאמר כלפי מי שחושד את חבריו כשאין בסיס אמיתי לחשדותיו, או שאף אם יש בסיס לחשדותיו נאמר עונש זה, במדה וחשד בו לחנם?

תשובה: במשנה דף י"ח ע"ב מבואר: שהיו משביעים את הכהן הגדול שלא ישנה דבר ממה שלימדוהו בעבודת יום הכפורים.

וכך אמרו לו: **'אִישִׁי כֹהֵן גָּדוֹל, אָנֹכִי שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין, וְאַתָּה שְׁלוּחֵנוּ וְשְׁלִיחַ בֵּית דִּין, מִשְׁבִּיעֵינוּ אָנֹכִי עֲלֶיךָ בְּמִי שֶׁשָּׂכַן שָׁמוֹ בְּבֵית הַזֶּה, שְׁלֹא תִשְׁנֶה דְבַר מִכֹּל מַה שֶּׁאֲמַרְנוּ לְךָ.'**

ומסופר עוד במשנה: שלאחר השבועה היה הכהן גדול **'פּוֹרֵשׁ מֵהֶם וּבּוֹכֵה, וְאֵף שְׁלוּחֵי בֵּית הַדִּין הָיוּ פּוֹרְשִׁין וּבּוֹכִין.'**

בגמרא בדף י"ט ע"ב פירשו; שסיבת בכיתו של הכהן הגדול לאחר שפרש מזקני הבית דין, מפני שחשדוהו שהוא צדוקי וסיבת בכיתם של זקני בית דין, מפני שחשדוהו, **'דאמר רבי יהושע בן לוי: "כל החושד בכשרים לוקה בגופו"'**.

סיבת השבעה

שבועה זו נהוגה היתה בימי בית שני, לאחר שנתרבו הצדוקים שלא האמינו בקבלת חכמינו זכרונם לברכה ופירשו את דברי התורה שבכתב שלא כהלכה. והיו אומרים שהקטורת אשר נכנס עמה הכהן הגדול לקדש הקדשים, דינה - להניחה על האש מבחוץ, קודם שנכנס ואחר כך להכנס ולהניחה בפנים.

משל

העשיר כקרח

כמו אצל המן גם אצל קרח הפילה אותו עצתה הרעה של אשתו רכנו בחיי על התורה

פטור מן המזוזה? אמר להם: "חייב". אמרו לו: "התורה כולה מאתים ושבעים וחמש פרשיות וכולן אין פוטרות את הבית ושתי פרשיות שבמזוזה פוטרות את הבית?" דברים אלה לא נצטוית עליהם ומלבך אתה בודאם!

אמרה לו: "כמה הוא משחק בכס. אני אעשה לך טלית שכולה תכלת". עמדה ועשתה לו טלית שכולה תכלת. מה עשה? כינס מאתים וחמישים ראשי סנהדראות, רובן משבט ראובן והלבישם כולם טליתות של תכלת. אף הוא לקח טלית של תכלת ובה לו אצל משה.

וזהו שנאמר: "ניקח קרח בן יצחק בן קהת בן לוי..." (במדבר פרק טז).

מה לקח? לקח טליתו ובה לו אצל משה. ועל זה נסמכה למעלה פרשת ציצית... אמרו לו למשה: "טלית שכולה תכלת חייבת בציצית?" אמר להם: "חייבת". התחילו לשחק עליו. אמרו: "אפשר טלית של מין אחר חוט אחד של תכלת פוטרנה, טלית שכולה תכלת לא כל שכן?" "בית מלא ספרים מהו שיהא

אמר ר' לוי, שנים עשירים גדולים היו בעולם, אחד בישראל ואחד באומות העולם. קרח בישראל, והמן באומות העולם. ושניהן שמעו לנשיהן ונפלו. המן שמע לעצת אשתו ונפל שנאמר: "ותאמר לו זרש אשתו וכל אהביו יעשו עין גבה חמשים אמה..." (אסתר פרק ה) ועשה כן ונתהפכה מחשבתו עליו.

קרח שמע לאשתו ונפל. כיצד: כשבא מבית המדרש, אמרה לו אשתו: "מה הלכה חדש לכם משה בבית המדרש?" אמר לה: "פירש לנו מעשה. אמרה לו: "מעשה תכלת היו?" אמר לה: "כך דרש משה, נאמר לי, מפי הגבורה, שתעשו לכם ציצית על ארבע כנפי בגדיכם ושיהא בו חוט אחד של תכלת, שנאמר: "ונתנו על ציצת הפנף פתיל תכלת" (במדבר פרק טו).

וקרח מרוב חכמתו שאל שאלות אלו והיו מעיין המחלוקת. ויש בכללם עוד רמז - משל על ישראל - כי המשילם לטלית שכולה תכלת ובית מלא ספרים. וכיון בזה לומר כי ישראל שכולם קדושים וכולם חשובים, מלאים מן המעלות, למה יצטרכו למשתררים ולמתנשאים עליהם? והמשיל המשתררים, לחוט של תכלת ולמזוזה. ■

הלכה

מעקה - לא רק לביתך

האם הצבת מחסום לרכבת, היא בכלל מצות מעקה? מתוך הספר 'מאיר נתיבים'

ומבואר גם מהנ"ל שהעמדת מחסום שימנע סכנת התנגשות בזמן שהרכבת עוברת, הוא מחובת בי"ד שצריכים להורות לממונים ע"ז שיעשו מחסום. אם נשבר המחסום, או שחבלו בו, ישנה חובה על כל אחד לדווח למוסדות שמתקנים את הדרכים על התקלה, או לבי"ד.

וכמו שפסק הרמב"ם בהלכות רוצח ושמירת נפש (פרק י"ד הלכה ד'): 'אחד הגג ואחד כל דבר שיש בו סכנה וראוי שיכשל בו אדם וימות... וכן כל מכשול שיש בו סכנת נפשות, מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה'. שנ' (דברים ד' ט') "השמר לך ושמר נפשך" ואם לא הסיר והניח המכשולות המביאין לידי סכנה, ביטל מצות עשה ועבר על "ולא תשים דמים" (דברים פרק כב). ■

דמים שנשפכו שם מעלה עליהם הכתוב כאילו הם שפכים? ת"ל "והיה עליך דמים" (דברים פרק יט).

פסק מרן בשו"ע חו"מ (סימן תכז סעיף ז):

'אחד הגג ואחד כל דבר שיש בו סכנה וראוי שיכשל בו אדם, כגון; שהיתה לו באר, או בור בחצרו, בין שיש בו מים, בין שאין בו מים, חייב לעשות חוליא גבוה י' טפחים, או לעשות לה כסוי, כדי שלא יפול בה אדם וימות'.

והנה, כמו שאם יש לאדם באר או בור בחצרו שחייב לעשות לו כסוי כדי שלא יפול בו אדם, ה"ה שבמקום שבו קיים מפגש בין הרכבת למכוניות צריכים להעמיד מחסום שימנע את סכנת ההתנגשות ביניהם. חיוב זה חל על בי"ד וזהו חלק מתקון הדרכים וכמו שנינו במועד קטן: "דתנאי; יוצאין לקוץ את הדרכים ולתקן את הרחובות וכו'. ומנין שאם לא יצאו ועשו כל אלו, שכל

פרשת 'קרח'

”וַיִּקְהָלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהֱרֹן”

לא יתכן שיהיו שני אחים - מלך וכהן. אבל את אהרן בחר ד'!

הגדול מאחיו (ויקרא פרק כא), דהיינו שהוא צריך להיות עשיר ואם אין לו - גדלהו משל אחיו. ואם כן, גם אי אפשר לבדוקו בכיסו. נמצא שניתן לבדוק את אהרן הכהן רק בכעסו.

אמר להם משה: "ואהרן מה הוא?" אתם רוצים לבדוק את אהרן? האפשרות

הוא שומע את ד' משלח בה חצים. אמר משה, אם כך, נעשה משהו אחר: "זאת עשו קחו לכם מחתות..."

"ואהרן מה הוא פי תלוננו עליו" (במדבר ט"ז, י"א)

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד ל'גנזי המלך'

"וַיִּדְבֹר אֶל קַרְחַ... וְאֶל עֲדְתוֹ לֵאמֹר בְּקֹר וַיְדַע ד' אֶת אֲשֶׁר לוֹ וְאֶת הַקְּדוֹשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו וְאֶת אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ יִקְרִיב אֵלָיו: זֹאת עָשׂוּ קַחוּ... מַחְתּוֹת קַרְחַ וְכָל עֲדָתוֹ" (במדבר ט"ז, ה' - ו')

האם פסוק ו' הוא המשכו הישיר של פסוק ה', כלומר שלמחרת נבדוק ע"י המחתות?

הגמרא (נדרים ל"ט): אומרת: כי בעת המעשה עם קרח: "שמש ירח עמד זבלה לאור חצייה יהלכו לנגה ברק חניטה" (חבוקוק ג', י"א).

מובא בגמרא (חגיגה י"ב:): שיש שבעה רקיעים: אחד מהם הוא ה'רקיע' ואחד מהם הוא 'זבול'. מקומם של השמש והירח הוא ב'רקיע'. ואם כן מה עושים השמש והירח ב'זבול', הרי לא שם מקומם!?

אומרים חז"ל: 'מלמד שעלו שמש וירח מרקיע לזבול ואמרו לפניו: 'רבוננו של עולם אם אתה עושה דין לבן עמרם, אנו מאירים ואם לאו, אין אנו מאירין!' באותה שעה ירה בהן חיצים וחניתות. אמר להם: 'בכל יום ויום משתחווים לכם ואתם מאירים, בכבודי לא מחיתם, בכבוד בשר ודם מחיתם?!' ובכל יום ויום יורין בהן חיצין וחניתות ומאירים שנאמר (שם): 'לאור חצייה יהלכו'.

באותו היום שאירע המעשה של קרח, לא רצו השמש והירח להאיר, כי בקשו לעשות דין לבן עמרם. כלומר ד' הכריח את השמש להאיר למחרת בבקר.

אומר המהרש"א: שפסוק ה' ופסוק ו' לא מחוברים. משה רבנו שמע את השמש שהיא לא רוצה להאיר למחרת ואמר להם: "בְּקֹר וַיְדַע ד' אֶת אֲשֶׁר לוֹ". אתם תראו שהשמש לא תזרח מחר! אך הנה

היחידה היא - "פי תלוננו עליו", תריבו אתו ואז תווכחו מיהו?!

"וַיִּקְהָלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ... רַב לָכֶם פִּי כָל הָעֵדָה כָּל־שֵׁם קָדְשִׁים וּבְתוֹכְכֶם ד' וַיִּמְדוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קַהֲלֵ ד'" (במדבר ט"ז, ג')

אומר רש"י: "ומדוע תתנשאו - אם לקחת אתה מלכות לא היה לך לברר לאחיך כהונה לא אתם לברכם שמעתם בסיני 'אנכי ה' אלקיך'" (שמות פרק כ) כל העדה שמעו'.

מה פשר הטענה שאם לקחת מלכות, לא היה לך לברור כהונה לאחיך. האם מלך לא יכול למנות את אחיו לכהונה? יש מקום לטענה זו אם הוא אינו ראוי ומתאים לתפקיד, אבל אם הוא ראוי מה

אמר ראש ישיבת 'כוכב מיעקב' הרב ברוך שמעון שניאורסון זצ"ל (מובא בספר 'כרם חמד'):

אמרו חז"ל (עירובין ס"ה:): 'בשלשה דברים האדם ניכר: בכוסו, בכיסו בכעסו'.

בכוסו - תשקה אותו והוא כבר יפתח את פיו, כי מש'נכנס יין - יצא סוד' ואז אפשר יהיה לדעת בדיוק מי הוא... בכיסו - תראה כיצד הוא מתנהג בממונו וכיצד הוא מגיב כשפוגעים בו בכיסו...

ובכעסו - כשאדם כועס, אין הוא שולט על דבורו ומעשיו, הוא אומר דברים ועושה מעשים שלאחר מכן בודאי יתחרט עליהם...

אך אצל אהרן, אי אפשר להשתמש באותם ג' דרכים כדי להכירו: אהרן, בהיותו כהן, אסור בשתיית יין ואי אפשר לבדוקו בכוסו. אהרן הכהן הגדול, עליו כתוב: "וַיִּהְיֶה"

מידות

"וּמְדוּעַ תִּתְנַשְׂאוּ"

בעצם שאיפתו של קרח לכבוד הוא גילה שאינו ראוי לזה

ה'סטייפלער' זצ"ל כתב בצעירותו מהגיוני לבו ורוחו ולאחר מותו קובצו דבריו ב'קריינא דאגרתא'. באחת מרשימותיו כתב: קרח רצה כבוד. הוא לא הבין למה לא מגיעה לו נשיאות שבת הקהתי ולכן עשה מחלוקת. נמצא שהוא עצמו, בעצם רצונו ושאירתו לכבוד, כבר גילה שהוא לא ראוי לזה! מדוע? כי אם אדם מחפש כבוד, הוי אומר שהוא בעל נגיעות ואם כך הוא לא יכול להיות נשיא, כי הוא לא יוכל לשפוט לפי האמת אלא יערב את נגיעותיו.

אי אפשר להיות רודף כבוד ויחד עם זאת להיות נשיא. והראיה - בעצם טענתו כנגד משה רבינו "וּמְדוּעַ תִּתְנַשְׂאוּ" (במדבר ט"ז, ג'), כלומר אתה קרח סובר שאסור להיות רודף כבוד והרי אתה בעצמך רודף כבוד ואם כן הנשיאות לא מגיעה לך! קרח אמר למשה רבנו, מדוע צריך פתיל תכלת בציצית? כי הציצית נועדה להזכיר לנו את המצוות. ואם כן, טלית שכולה תכלת הרי היא כולה מזכירה לנו את המצוות ולא צריך להטיל בה ציצית! אומר ה'סטייפלער': טלית שכולה תכלת לא יכולה להזכיר לנו את המצוות. כי אדם נהנה מן הטלית שהרי היא מחממת את גופו ואם כך הוא נעשה בעל נגיעות!

אבל פתיל התכלת אינו כן ולכן הוא יכול להזכיר את המצוות. וכן לגבי בית מלא ספרים שעל פי אותו הגיון של קרח יפטור את הבית ממוזזה והלא אתה נהנה מבית מלא ספרים! לכן אתה בעל נגיעות. שים מוזהה בפתח הבית, ממנה אתה לא נהנה. קרח טען שהוא טלית שכולה תכלת, עם ישראל טלית שכולה תכלת ואנו לא צריכים פתיל תכלת! אמר לו משה: כן צריכים, כי טלית שכולה תכלת היא עם נגיעות, לכן צריך פתיל תכלת. ■

ליה (באו השומרים של רבי נחוניא והיכוהו). סליק יתיב ארישא דדיקלא, (ברח רבי עקיבא וישב בראש עין דקל) אמר ליה: (נאמר: "אַתְּ הַפְּכָשׁ אֶחָד" במדבר כ"ח, ד'). "רבי, אם נאמר: "הַפְּכָשׁ" למה נאמר: "אֶחָד"? אמר להו (לשומרים): "צורבא מדרבנן הוא, שבקוהו (עזבוהו)". אמר ליה: "אֶחָד" - מיוחד שבעדרו". אמר ליה: "מימי לא קבלתי מתנות ולא עמדתי על מדותי, ותרן בממוני הייתי, לא קבלתי מתנות".

מסביר אחד מהאחרונים, שרבי עקיבא שאל אותו, הלא אני יודע שקלקלתו של הדור מרובה והרי אתה גדול הדור! איך הארכת ימים ולא לקחו אותך בעון הדור. ועל כך באו והיכו אותו.

צעק לו רבי עקיבא, ממרומי הדקל: למה נאמר: "הַפְּכָשׁ אֶחָד"? ענה לו: "אֶחָד" - המיוחד שבעדרו. אמר לו רבי עקיבא: לכך התכונתי, הלא אתה המיוחד שבעדרו ואיך הארכת ימים?! ענה לו: ש"מימי לא לקחתי מתנות מאחרים. ולא נהניתי מהם, אז למה שאמות בשבילם?"

לכן אמר משה רבנו לד': "אַל תִּפֶּן אֶל מִנְחָתָם", אל תעשה אותי קרבן בשבילם! כי "לֹא תִמּוֹר אֶחָד מֵהֶם נְשֹׂאתִי" ... לא לקחתי מהם דבר.

איזה סוג קרבנות הביאו הנשיאים ביום חנוכת המשכן?

מנחה, קטורת וחטאת, עולה ושלמים.

מאימתי מביאים קטורת בתור קרבן יחיד?

מאתים וחמישים הבכורים טענו: מי אמר שאתם כהנים האמיתיים? הם העדיפו להיות כהנים גדולים ואם לאו - טוב מותם מחייהם! הנה נדב ואביהוא הביאו קטורת ומתו ואילו אנו, הנשיאים, הבאנו קטורת בתור בקרבן יחיד וד' לקח זאת! אם כן מי אמר שאתם חשובים יותר; "וּמְדוּעַ תִּתְנַשְׂאוּ עַל קֹהֵל ד'" (במדבר ט"ז, ג') למה שנוותר מראש על האפשרות להיות כהנים ולהביא קרבנות?! (הקטורת שהנשיאים הביאו הוקרבה במזבח החיצון). משה רבינו הזהיר אותם והם לא שמעו לו ולכן אמר להם: אתם נסמכים בטענתכם על הקטורת? אם כן, הביאו קטורת! ■

פסול יש בכך?!

מסביר ה'בן לאשרי': כהן חייב להיות מיוחס. לא כן מלך ומנהיג צבור. הגמרא אומרת: 'אמר רב יהודה אמר שמואל: "מפני מה לא נמשכה מלכות בית שאול? מפני שלא היה בו שום רופי. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק: 'אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו שאם תזוח דעתו עליו, אומרין לו חזור לאחור' (יומא דף כב:).

כלומר, כהן חייב להיות מיוחס ומלך חייב להיות עם 'קופה של שרצים'. אמר קרח למשה: "אם בררת לעצמך מלכות, כלומר יש לכם 'קופה של שרצים', אם כן, כיצד זה בררת לאחיד כהונה?!"

אלא שהתשובה לזה שד' הוא שבחר. אמנם אנו בכוראנו לבחור מלך וכהן, עלינו להתיחס לתנאים שנקבעו להם ואם בחירתו של אהרן היתה נעשית על ידינו לא היינו יכולים למנותו משום היותו אחיו של משה, כי לא יתכן שיהיו שני אחים - מלך וכהן. אבל את אהרן בחר ד'!

"וַיַּחַר לְמֹשֶׁה... וַיֹּאמֶר אֶל ד' אֶל תִּפֶּן אֶל מִנְחָתָם לֹא תִמּוֹר אֶחָד מֵהֶם נְשֹׂאתִי וְלֹא הִרְעִיתִי אֶת אֶחָד מֵהֶם" (במדבר ט"ז, ט"ו)

למה משה מבקש מד' שלא יפן אל "מִנְחָתָם"? ומה פשר דבריו "לֹא תִמּוֹר אֶחָד מֵהֶם נְשֹׂאתִי"?

מסביר ה'ילקוט שמעוני': אומר רש"י: "אַל תִּפֶּן אֶל מִנְחָתָם" - לפי פשוטו; הקטרת שהם מקריבים לפניך מחר אל תפן אליהם. והמדרש אומר; יודע אני שיש להם חלק בתמידי צבור, אף חלקם לא יקובל לפניך לרצון, תניחנו האש ולא תאכלנו".

מיתת צדיקים מכפרת על עון הדור. כשהלך קרח לעשות את המחלוקת הבין שזה לא יעבור בשלום, אך עשה חשבון שאם אמנם צריכים להעניש על כך, את מי ד' יקח? את הצדיק של הדור, כלומר את משה! והנה דרך להפטר ממנו... לכן אמר משה: "אַל תִּפֶּן אֶל מִנְחָתָם". אל תקח אותי כקרבן למעשיהם.

אומרת הגמרא (מגילה כ"ח): 'שאל רבי עקיבא את רבי נחוניא הגדול (אמר לו): "במה הארכת ימים?" אתו גוויזי וקא מחו

”וּבְנֵי קֶרַח לֹא מֵתוּ.”

”תְּכַמּוֹת נָשִׁים בְּנֵתָה בֵּיתָה”

אמר רב: "און בן פלת, אשתו הצילתו, אמרה ליה: 'מאי נפקא לך מינה, אי מר רבה, אנת תלמידא. ואי מר רבה, אנת תלמידא'. אמר לה: 'מאי אעביד? הואי לי בעצה ואישתבעי ליה בהדיהון'. אמרו ליה: 'ידענא דכולא כנישתא קדישא היא, דכתביב: "פִּי כָל הָעֵדָה כָּלָם קְדוּשִׁים" ' (במדבר פרק טז) אמרה ליה: 'תוב את בביתך, דאנא מצילנא לך! אשיקתיה חמרא ואגינתיה ואתבא אבבא סתרה למזייה כל דאתא חזייה והדר, אדהכי והכי, איבלעו לה'. (ילקוט שמעוני במדבר טז רמז תשנ). עליה אמר שלמה המלך: "תְּכַמּוֹת נָשִׁים בְּנֵתָה בֵּיתָה" זו אשתו של און "וְאֵלֶּת בְּנֵי־הָעֵדָה תְּהַרְסֶנּוּ" (משלי פרק יד) זו אשתו של קרח.

אשתו של און ידעה; "פִּי כָל הָעֵדָה כָּלָם קְדוּשִׁים" לכן סתרה את שערות ראשה שלא יתקרבו אליה בישיבה על פתח ביתה וישאלו על בעלה ובין כך ובין כך נבלעו בארמה והצילה את בעלה. והגורם להצלה זו כדברי המדרש היא ענותנותו של משה רבנו. ■

הבא שהכריע את תשובתם וזה קרה כאשר משה הלך ברגליו לפתחן של דתן ואבירם והשפיל עצמו לפני המסיתים והמדיחים עזי הפנים מאז ומתמיד, על מנת לנסות ולהשפיע עליהם בדרכי שלום שלא יבואו לכלל מיתה. וכדברי 'אור החיים' הקדוש על הפסוק: "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְקָרָא לְדָתָן וְלָאֲבִירָם.." (במדבר פרק טז) 'נתחכם בזה לדבר עמם ביחוד שלא בשעת הועד, אולי ירויח דעתם אחד לאחד, גם באמצעות החשיבות, אשר הוא מחשיבם לדבר אליהם מכללות הנועדים, יתרכך לבם להטות און'. (אור החיים במדבר טז יב).

והמדרש מוסיף ומבאר: 'ולפי שהלך משה לפתחו של דתן ואבירם זכה להציל ארבעה צדיקים מדינה של גיהנם שלשה בני קרח ואון בן פלת' (ילקוט שמעוני במדבר טז רמז תשנב).

הענוה שהפגין משה רבנו בפומבי בלכתו לאהלם של הרשעים, ההכנעה וההשפלה בפני המסיתים והמורדים מבלי להתחשב במעמדו ובבזיון כבודו למען השלום, היוו דוגמא חיה לבני קרח שאין ענינו של משה להשתרר עליהם והציתה בהם את אור האמת להימשך אחר הכרעת משה רבם ותורתו.

»»» המשך מעמ' 1

הבחירה כבר נלקחה מהם, אבל היודע יצר מחשבות האדם קבל את הרהורם ברצון, שהרי רשעים אפילו על פתחה של גיהנם אינם חוזרים, תרתי משמע, שכבר נשתרשו כ"כ בחטאים וקשורים בו עד שאינם מסוגלים לחזור בהם. והלא קרח אביהם נמצא בצדם יחד עם כל עדתו ואין בכחם וברצונם להתחרט ולבוא בהרהורי תשובה.

אבל בני קרח השתחררו משבי טבעם ונשאר בהם כח השליטה להיפרד ממנו וזה בתנאים הקשים ביותר שכן ישבו צמודים לקרח אביהם וכל עדתו שבעזותם מורדים במשה ובני קרח עלו בגבורה על עצמם ועל סביבתם ופתחו פתח קטן בלבם כחודו של מחט ונפתח להם כפתחו של גיהנם שנתבצר להם מקום שם ואמרו שירה.

תחילת הרהורי תשובתם היתה בעת ראשית המחלוקת של קרח אביהם, כבר אז לא היה כל העניין לרוחם ולא הלכו עמו בשלמות הלב, היתה בהם מבוכה, התעוררו בהם היסוסים והתלבטות אם להימשך אחריו וכשעבר משה לפניהם, סערת הרגשות המנוגדים הביאה אותם להעדיף את כבודו של משה על כבוד אביהם והרהור ראשון זה הביאם להרהור

www.finotec.com
החבר לפלסטרומת המסחר האלקטרונית של פינטק

מרכז ההדרכה בפינטק

קורסים:

- כיצד להרוויח כסף בשוק עם סיכון גבוה
- אנליסטים סכנים לחזוי אופטימאלי
- אנליסטים פונדמנטליים לנתונים כלכליים והשפעתם על היצע וביקוש בשוק
- פלטפורמת וכלים של פינטק לניצול אפקטיבי בחסות

מוצרים

FOREX - אמת ידוע על עליית הריבית בארה"ב מדוע לא תרוויח כסף מנתן זה?
COMMODITIES - מוצרי הנפט משתוללים, האם ירדה משכר באיראן? מדוע לא תרוויח כסף מנתן זה?
INDICES - צ'יילס פאאב משקיע בישראל, כיצד תושפע נכמת הבורסה באיראן? מדוע לא תרוויח כסף מנתן זה?
OPTIONS - האם ירד EUR/USD? ייעוץ ל 1.3100 לפני סוף החודש? מדוע לא תרוויח כסף מנתן זה?

חשבון מנוהל

אינך סוחר כיום? אנו מציעים לך התחברות לחשבונות מנצחים הנח לסוחרים המנצחים לסחור עבורך.

8 שנות פעילות בתחום • מעל 2 מליארד דולר מחזור עסקאות חדשי • מקצועיות ואמינות • יחס אישי ואדיב

www.finotec.com

לפתיחת חשבון חייג 2021*

התחל

לחברת 'פינטק' היתר עסקה מאושרת מהרה"ג יהודה סילמן שליט"א מבית הדין צדק בראשות הרה"ג ש.י. נסים קרליין שליט"א

נופש עם חכמה

סגנונות נופים, שלום בית, תנאי ילדים.

טיסה בחסות מלא הכרזת*

בכל נופש זקוק **מחקה** לראות האלו בחיק הטבע ובאוויר הטוב של חוף ספורט חכמת.
 בין תאריכים 6/8 ל- 23/8 (במחירים יתקיים בחוקים נופש 84 אהבקות ובני תורה 14 לילדים)
 בקבר חכמת או מחכמת
 חוצים בקבר 16-17 - 7/10
 84 קיס 17/10

סדרת הרצאות
 במושא חינוך ילדים, שלום בית והשקפה הרב אבנר קוואס שליט"א
 הרב עמנואל תהילה שליט"א
 הרב צבי בן פורת שליט"א

לנשים
 ✓ שיעורים
 ✓ הרצאות
 ✓ זמרת

קבלת נופש*
 נופש עם חכמה 02-651 6325
 052-6674437 16

רק בטרקלין יאקאב חשמל

עוברים ל- בקו BEKO עולמית
 כמצייר השקעה סכומים נכבדים בהגנתו ופיתוח בקו מוצרים בעלי עיצוב וטכנולוגיה המתחזקות בעולם. מוצרי BEKO מובילים בכל תחומי ענף החשמל הקורים מכוונת לכיסא. מימשים מהייל כלים, תנורים דו-תאים, תנורים בניינים וברידים. מוצרים קטנים כשואבי אבק, מנצחים מקרנולים ועוד.

מכונות הכביסה בקו

קנייתו עד 6 ק"ג • עד 1000 מ"ד • זמן רחבה 300 מ"מ • סמטה של 180 מעלות • שקילה אוטומטית להצמח כמות מים אנטיסטייל ומניעה איוון הטובה בעת סחיפה • סימון הסחיפה של עד 9 שעות • 20 תכנות כביסה מותאמים • אספקה ליכוס חסויה • טמון סמסטרות 45-60 מעלות • תכנות לכביסה מוכנה 30 דק • אשפת לכיסול ריקון מים להגנה על כביסה נכונה ובעיית • נהיך ניוטוסה • נרצת מים חסונות 95 ליטר לשבוע כביסה 6 ליטר • דורג באמנים A • שסיה 5 אנרגיה C • סמטה

BEKO בחירה עולמית

טרקלין יאקאב חשמל
 להזמנות: 1700-50-50-10

יעמדו על הברכה

רפואה שלמה למאריה בת שוניה מסעודה	ברכות למשפחתו של אלברטו בן קוסטנצה
חזרה בתשובה לאנג'לו בן לדה	חזרה בתשובה לאדי בן ג'וליה
חזרה בתשובה לאונה בן ג'וליה	חזרה בתשובה מאהבה לאלי בן אסתר
זרע של קימא לעבודתו ית' להוריה בת אלון ואהרון בן חוה	לעלוי נשמת קלוד ניסים בן מרים
ברכות לכל עם ישראל ולדודי בן יולנה	חזרה בתשובה לאלדו בן קוסטנצה
התחזקות בתוה ויר"ש לסהר רוד, שחר, סיון ותהילה בני זהבית	

Finotec www.FINOTEC.com

שותף עסקי יקר,
 3 טריליון דולר מתגלגלים מדי יום בשוק המט"ח, השוק הגדול בעולם. חברות המחקר המובילות צופות גידול של פי 20 במהלך השנתיים הקרובות!
ואיפה אתה בתמונה?
 כשותף עסקי של פינוטק תוכל להינות מתוכנית השותפים המהפכנית Profit Share • פינוטק חברת המסחר המט"ח היחידה בישראל, בה תרוויח גם כשלקוחותיך מרוויחים.

הרשות לניירות ערך האמריקאית מבטיחה ומקיימתו
 חייג 2021*

שירותי כח אדם וסיעוד

- עובדים זרים מכל העולם
- טיפול בקשישים, מוגבלים ונכים במסגרת חוק הסיעוד של ביטוח לאומי
- מטפלים למשך 24 שעות - אפשרי ללא לינה • מענה מידי לכל פניה

1-700-704-204 פקס: 08-9356686 נ"ד: 050-2333333 רח' הרצל 96 רחובות, מיקוד: 76548 raz2004@bezeqint.net

בליל ט"ו באב, 8 באוגוסט 2006

מפגן הענק בירושלים

**אצטדיון
טדי**

20 שנה לארגון 'שופר'

ניתן להשיג כרטיסים במשרדי 'שופר' טל. 03-6777779 פרטים בעתון 'ארבע כנפות'